

TERÖRİZMİN ÖNLENMESİNE DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİ

27 Ocak 1977 tarihinde Strasbourg'da imzalandı ve 11. Madde'ye uygun olarak 4 Ağustos 1978 tarihinde yürürlüğe girdi. Türkiye Sözleşmeyi 27 Ocak 1977 tarihinde imzalamış ve 27 Ekim 1980 tarihinde onayladı. 2327 Sayılı Onay Kanunu 28 Ekim 1980 ve 17145 Sayılı Resmi Gazete'nin Mükerrer sayısında yayınlanmıştır.

Bu sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyi üyesi Devletler,

Avrupa Konseyi amacının, üyeleri arasında daha sıkı bir birliği gerçekleştirmek olduğunu nazırı dikkate alarak;

Artan Tedhişçilik suçlarının sebep olduğu büyüyen endişeyi müdrük olarak;

Bu kabil suç faillerinin, kovuşturma ve cezadan kurtulmamaları için etkin önlemlerin alınmasını temenni ederek;

Bu sonuca varabilmek için suçluların iadesinin özellikle etkili bir çare olduğuna inanarak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

Madde 1- Akit Devletler arasında suçluların iadesi maksadıyla, aşağıda belirtilen suçların hiçbiri siyasi suça murtabit suç veya siyasi nedenle işlenmiş suç niteliğinde telakki edilmeyecektir.

a) 16 Aralık 1970 tarihinde La Haye'de imzalanan uçakların kanun dışı yollarla ele geçirilmesinin önlenmesine ilişkin Sözleşmenin kapsamına giren suçlar;

b) 23 Eylül 1971 tarihinde Montreal'de imzalanan sivil havacılığın güvenliğine karşı kanun dışı eylemlerin önlenmesine ilişkin Sözleşmenin kapsamına giren suçlar;

c) Diplomatik Ajanlar dahil olmak üzere Uluslar arası bir himayeye

tabi olan şahısların hayat, fiziki bütünlüğü veya hürriyetine bir saldırıyı kapsayan vahim suçlar;

d) Adam kaldırma, rehin alma veya gayri kanuni hürriyeti tehdit eden suçlar;

e) Şahısların hayatı için tehlike teşkil ettiği ölçüde bomba, el bombası, roket, otomatik ateşli silah veya bombalı mektup veya koli kullanmak suretiyle işlenen suçlar;

f) Yukarıda sayılan suçlardan birini işlemeye teşebbüs veya böyle bir suçu işleyen veya işlemeye teşebbüs eden bir şahsın fiiline suç ortağı olarak iştirake ilişkin suçlar;

Madde 2

1- Üye Devletleri arasında iadenin amaçları bakımından, bir Akit Devlet, bir şahsın hayati, fiziki bütünlüğü veya hürriyeti aleyhine işlenip, 1 nci madde kapsamına giren herhangi bir suçtan başka bir şiddet eylemini içeren vahim bir suçu, siyasi suç ile irtibatlı suç veya siyasi nedenle işlenmiş suç saymamağa karar verebilir.

2- 1. madde zikredilenlerin dışında şahıslar için toplu bir tehlike teşkil ettiği takdirde mülkiyet aleyhine bir fiili içeren vahim bur suça da aynı kaide uygulanacaktır.

3- Yukarıda sayılan suçlardan birini işlemeye teşebbüs veya böyle bir suçu işleyen veya işleyeme teşebbüs eden bir şahsın fiiline suç ortağı sıfatıyla katılma halinde de aynı kaide uygulanacaktır.

Madde 3- Suçluların iadesine dair Avrupa Sözleşmesi dahil Akit Devletler arasında uygulanan suçluların iadesi konusundaki bütün Antlaşma ve Sözleşme hükümleri Akit Devletler arasında bu Sözleşme hükümleri ile bağdaşmadıkları ölçüde değiştirilmiştir.

Madde 4- Akit Devletler arasında yürürlükte bulunan suçluların iadesinde dair Antlaşma ve Sözleşmelerde 1 ve 2 nci maddelerde belirtilen herhangi bir suç iade listesinde sayılmadığı takdirde bu Sözleşmenin uygulanmasında dahil edilmiş sayılacaktır.

Madde 5- Talep edilen Devletler, 1. ve 2. maddelerde öngörülen suçlar için varit iade talebinin bir şahsı ırk, din, milliyet, siyasi kanaatleri dolayısıyla kovuşturma veya cezalandırma gayesi için yapıldığına veya bu şahsın durumunun bu sebeplerden biri ile ağırlaşabileceğine dair ciddi sebepler mevcut olduğuna kanaat hasıl ettiği takdirde bu Sözleşmenin hiçbir hükmü suçluların iadesi konusunda yükümlülük tahmil edecek şekilde yorumlanmayacaktır.

Madde 6

1- Her Akit Devlet, şüpheli sanığın kendi ülkesinde bulunması ve kaza yetkisi talep edilen devletin hukukuna eşit şekilde yürürlükte olan yargı hakkı iadesine dayanan bir Akit Devletten aldığı iade talebini müteakip, sanığı iade etmemesi halinde, 1. maddede zikredilen suç hakkında kendi kaza yetkisini tesis etmek için gerekli tedbirleri alacaktır.

2- Bu Sözleşme Milli Hukuk'a uygun şekilde uygulanan herhangi bir ceza yargı yetkisini bertaraf etmez.

Madde 7- Ülkesinde 1. maddede zikredilen bir suç işlediğinden şüpheli şahsın bulunduğu her akit devlet; 6. maddenin 1. paragrafından zikredilen şartlar dahilinde iade talebi alındığında, bu şahsı iade etmediği takdirde, her ne suretle olursa olsun istisnasız ve lüzumundan fazla gecikmeden dolayı kovuşturma maksadıyla kendi yetkili merciielerine intikal ettirecektir. Bu yetkili merciieler, o Devletler kanunları gereğince vahim nitelikte herhangi bir suç olayındaki gibi karar vereceklerdir.

Madde 8

1- Akit Devletler; 1. veya 2. maddelerde zikredilen suçlara taalluk eden kovuşturmalara ilgili ceza meselelerinde yekdiğerine en geniş adli yardımı sağlayacaklardır. Talep edilen Devletin ceza meselelerinde karşılıklı adli yardıma taallük eden kanun bütün hallerde uygulanacaktır. Bununla beraber, bu yardım, siyasi bir suç veya siyasi nedenlerle işlenmiş bir suçla ilgili olduğundan bahisle sadece bu sebeple reddedilmeyecektir.

2- Talep edilen Devlet; 1. ve 2. maddelerde zikredilen bir suçtan dolayı adli yardım talebinin, kişinin, ırk, din, milliyet veya siyasi kanaatleri dolayısıyla kovuşturma veya cezalandırma sayesinde yapıldığına veya bu şahsın durumunun bu sebeplerden biri ile ağırlaşabileceğine dair ciddi sebepler mevcut olduğuna kanaat hasıl ettiği takdirde, bu Sözleşmenin hiçbir hükmü adli yardımın yerine getirilmesi için yükümlülük tahmil edecek şekilde yorumlanmayacaktır.

3- Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Avrupa Sözleşmesi dahil, Akit Devletler arasında uygulanan ceza işlerinde karşılıklı adli yardım konusundaki bütün antlaşma veya sözleşme hükümleri, Akit Devletler arasında bi Sözleşme hükümleri ile bağdaşmadıkları ölçüde değiştirilmiştir.

Madde 9

1- Avrupa Konseyi Suç Sorunları Komitesi, bu Sözleşmenin uygulanmasını takip edecektir.

2- Avrupa Konseyi Suç Sorunları Komitesi, bu Sözleşmenin uygulanmasından doğabilecek herhangi bir itilafı dostluk çerçevesinde çözümlenmesini kolaylaştırmak için gerekli her şeyi yapacaktır.

Madde 10

1- Bu Sözleşmenin yorumlanması veya uygulanması hususunda Akit Devletler arasında ortaya çıkacak herhangi bir itilaf 9. maddenin 2. paragrafına göre çözümlenemediği takdirde taraflardan birinin istemi üzerine anlaşmazlık hakeme havale edilecektir. Taraflardan her biri bir hakem ve bu iki hakem de üçüncü bir hakemi tayin edeceklerdir. Tahkim talebinden itibaren üç ay içinde taraflardan birisi bir hakem atmadığı takdirde bu hakem diğer tarafın istemi üzerine Avrupa İnsan Hakları Divanının Başkanı tarafından atanacaktır. Avrupa İnsan Hakları Divanının Başkanı taraflardan birinin tebaası olduğu takdirde hakemin atanması, Divanın Başkan Vekiline, adı geçen de aynı durumda bulunuyorsa taraflardan birinin tebaası olmayan daha kıdemli Divan üyesine ait olacaktır. Üçüncü hakemin atanması hususunda iki hakem anlaşamadıkları takdirde de aynı yöntem uygulanacaktır.

2- Hakem Mahkemesi kendi muhakeme usulünü vazedecektir. Karar çoğunluk oyu ile alınacak ve kesin olacaktır.

Madde 11

1- Bu Sözleşme Avrupa Konseyi Üye Devletlerin imzasına açık tutulacaktır. Sözleşme tasdik, kabul ve tasvibe tabi tutulacaktır. Tasdik, kabul veya tasvip belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreteri nezdinde tevdi olacaktır.

2- Sözleşme, üçüncü tasdik, kabul veya tasvip belgesinin tevdi tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

3- Sonradan tasdik, kabul veya tasvip eden imzacı Devletle ilgili olarak, Sözleşme tasdik, kabul veya tasvip belgesinin tevdi tarihinden 3 ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 12

1- Herhangi bir Devlet, imza sırasında veya tasdik, kabul veya tasvip belgesini tevdi ederken, Sözleşmenin uygulanacağı Ülke veya ülkeleri saptayacaktır.

2- Herhangi bir Devlet, tasdik, kabul veya tasvip belgesini tevdi ederken veya daha sonraki bir tarihte Avrupa Konseyi Genel Sekreterine

yapacağı beyan ile bu Sözleşmenin uygulanmasını ilişkilerden sorumlu olduğu veyahut namlarına hakaret etmeğe mezun bulunduğu diğer ülke veya ülkelere de teşmil edilecektir.

3- Yukarıdaki paragrafa uygun olarak yapılan her beyan, bu beyanda zikredilen ülke hakkında olmak üzere, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılacak bir bildiri ile geri alınabilecektir. Bu geri alma hemen veya bildiride gösterilebilecek daha sonraki bir tarihte geçerli olacaktır.

Madde 13

1- Herhangi bir Devlet, imza sırasında veya tasdik, kabil veya tasvip belgesini tevdi ederken, aşağıda yazılı hususlar dahil suçun kendisine has vahim yönlerini suçun değerlendirilişinde göz önüne elmayı taahhüt etmek kaydıyla, siyasi suç, siyasi suçla ilişkili suç veya siyasi nedenle işlenmiş suç mahiyetinde telakki edeceği 1. maddede zikredilen herhangi bir suçla ilişkin iade talebini reddetmek hakkını mahfuz tuttuğunu beyan edebilir:

a- Suçun; şahısların hayati, fiziki bütünlüğü veya özgürlükleri için toplu bir tehlike yaratması; veya

b- Suçun; işlendiği saikle ilişkisi bulunmayan şahısları etkilemesi; veya

c- Suçun; işlenmesinde zalimane veya hırçın usullerin kullanılmış olması,

2- Herhangi bir devlet, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı ve kabul tarihinde hüküm ifade edecek olan bir tebligat ile bundan evvelki paragrafa uygun olarak beyan ettiği kaydı ihtiraziyi tamamen veya kısmen geri alabilecektir.

3- Bu maddenin 1. paragrafına uygun olarak ihtirazi kayıt beyan eden bir Devlet 1. maddenin başka bir Devlet tarafından tatbik edilmesini isteyemez; bununla beraber kaydı ihtirazinin kısmi veya şartlı olduğu ahvalde sözü edilen maddenin kendisinin kabul ettiği ölçüde tatbik edilmesini isteyebilir.

Madde 14- Her Akit Devlet, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı yazılı bir tebligat ile bu Sözleşmeyi feshedebilecektir. Keyfiyet aynı anda veya tebligatta belirtebilecek daha sonraki bir tarihte hüküm ifade edecektir.

Madde 15- Avrupa Konseyinden çekilen veya üyeliği kalkan her Akit Devlet bakımından bu sözleşme hüküm ifade etmez.

Madde 16- Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Konseyi Üyesi Devletlere aşağıdaki hususları bildirecektir.

- a-** Her imzayı;
- b-** Her onaylama, kabul veya tasvip belgesinin tevdi edilmesini
- c-** Bu sözleşmenin, 11. maddeye uygun olarak kabul edilen her bildiri veya tebligatı;
- d-** 12. maddeye uygun olarak kabul edilen her bildiri veya tebligatı;
- e-** 13. maddenin 1. paragrafına uygun olarak beyan edilecek her kayıt ihtiraziyi;
- f-** 13. maddenin 2. paragrafına uygun olarak ihtirazi kaydın geri alınmasını;
- g-** 14. maddeye uygun olarak alınmış bulunan her tebligatı ve fesih keyfiyetinin yürürlüğe giriş tarihini;
- h-** 15. maddeye uygun olarak Sözleşmenin hüküm ifade etmemesi halini;

Bu hükümleri tasdik zımnında bu hususta tam yetkili kılınan ve aşağıda imzaları bulunan Temsilciler bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Bu sözleşme tarihinden Strasbourg'da Fransızca ve İngilizce her iki metin de geçerli olmak üzere Avrupa Konseyi arşivlerine tevdi edilmek üzere düzenlenmiştir.

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri bunun usulüne uygun bir kopyasını imzacı hükümetlerin her birine gönderecektir.